

Suvestinė redakcija nuo 2023-01-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [95-3372](#), i. k. 101301MISAK00000540

TAR pastaba. Iki 2022-09-02 įsakymo Nr. D1-293 įsigaliojimo (2023-01-01) teisės aktų nustatyta tvarka pradėti rengti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti dokumentai baigiami rengti pagal iki šio įsakymo įsigaliojimo dienos galiojusį paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo teisinį reguliavimą. Iki 2023 m. sausio 1 d. patvirtintų Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų dokumentų sprendiniai, susiję su veiklos reglamentavimu paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose galioja ir nuo šio įsakymo įsigaliojimo. Šie sprendiniai teisės aktų nustatyta tvarka gali būti keičiami atsižvelgus į Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodyto plano, žemėlapio ir (ar) schemas, kuriuose nustatomos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos, duomenis.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-293](#), 2022-09-02, paskelbta TAR 2022-09-02, i. k. 2022-18253

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

Nauja redakcija nuo 2023-01-01:

Nr. [D1-293](#), 2022-09-02, paskelbta TAR 2022-09-02, i. k. 2022-18253

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ APSAUGOS ZONŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS JUOSTŲ NUSTATYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2001 m. lapkričio 7 d. Nr. 540
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 20 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. liepos 12 d. nutarimo Nr. 597 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ 1.5 papunkčiu,

tvirtinu Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašą (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540
(Lietuvos Respublikos aplinko ministro
2022 m. rugsėjo 2 d. įsakymo Nr. D1-293
redakcija)

PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ APSAUGOS ZONŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS JUOSTŲ NUSTATYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarką ir paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų dydį prie upių, ežerų, tvenkinių, kanalų, nepratekamų dirbtinių vandens telkinių, kurie registruoti Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastrė (išskyrus paviršinius vandens telkinius, priskirtus akvakultūros tvenkiniams), taip pat prie Kuršių marių rytinės pakrantės (nuo Klaipėdos valstybinio jūrų uosto pietinės ribos iki Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybės sienos).

2. Tvarkos aprašu vadovaujama nustatant paviršinių vandens telkinių apsaugos zonas ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytame plane, žemėlapyje ir (ar) schemeje, nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Paviršinio vandens telkinio apsaugos zona** – su paviršiniu vandens telkiniu besiribojantis palei paviršinio vandens telkinio ribą einantis nustatyto pločio sausumos ruožas, kuriame ribojama ūkinė veikla, galinti neigiamai paveikti vandens telkinio ir jo pakrančių ekosistemų stabilumą, pakeisti gamtinį kraštovaizdį ir jo estetines vertybes, pažeisti migracinių koridorių funkciją ir visuomenės teisę naudotis vandens telkiniais ir jų pakrantėmis.

3.2. **Paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta** – paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos dalis, apimanti arčiausiai paviršinio vandens telkinio ribos esantį nustatyto pločio sausumos ruožą, kuriame užtikrinama visuomenės teisė naudotis vandens telkiniais, eiti jų pakrantėmis, sudaromos palankios sąlygos rekreacijai ir kitoms visuomenės reikmėms plėtoti, tačiau ribojama ūkinė veikla, galinti neigiamai paveikti vandens telkinio ir jo pakrančių ekosistemų stabilumą, pakeisti pakrančių gamtinį kraštovaizdį ir jo estetines vertybes, pažeisti migracinių koridorių funkciją.

3.3. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos melioracijos įstatyme.

II SKYRIUS PAVIRŠINIO VANDENS TELKINIO APSAUGOS ZONOS NUSTATYMAS

4. Nustatant paviršinio vandens telkinio apsaugos zoną, jos išorinė riba matuojama nuo Georeferencinio pagrindo kadastrė (toliau – GRPK) nustatytos paviršinio vandens telkinio arba jo dengiamos teritorijos ribos (kuri prilyginama vietovėje esančiai paviršinio vandens telkinio vandens paviršiaus ribai su sausumos teritorija). Paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos išorinė riba suprantama kaip GRPK nustatyta paviršinio vandens telkinio arba jo dengiamos teritorijos ribai

lygiagreči linija, nutolusi nuo paviršinio vandens telkinio nustatytu atstumu į sausumos pusę.

5. Paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos išorinė riba nuo paviršinio vandens telkinio ribos arba jo dengiamos teritorijos ribos turi būti nutolusi tokiu atstumu (šis atstumas matuojamas horizontalioje plokštumoje):

5.1. prie Nemuno, Neries, Kuršių marių rytinėje pakrantėje (nuo Klaipėdos valstybinio jūrų uosto pietinės ribos iki Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybės sienos), prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas yra didesnis kaip 200 ha, – 500 m, išskyrus išimtis, nustatytas Tvarkos aprašo 6 punkte;

5.2. prie Tvarkos aprašo 5.1 papunktyje nenurodytų 50 km ir ilgesnių upių, prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas yra 10–200 ha, – 200 m, išskyrus išimtis, nustatytas Tvarkos aprašo 6 punkte;

5.3. prie trumpesnių kaip 50 km upių, prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas yra 0,5–10 ha, prie dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių, kurių plotas yra 2 ha ir didesnis, – 100 m, išskyrus išimtis, nustatytas Tvarkos aprašo 6 punkte;

5.4. upės vagoje įrengto tvenkinio paviršinio vandens telkinio apsaugos zona nustatoma tokio dydžio kaip per jį tekančios upės, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 5.1-5.3 papunkčiuose. Kai šio tvenkinio paviršinio vandens telkinio pagal jo plotą apsaugos zona turi būti didesnė nei per jį tekančios upės, ji nustatoma atsižvelgiant į tvenkinio plotą vadovaujantis Tvarkos aprašo 5.1-5.3 papunkčiais.

6. Paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos plotis toks pats kaip pagal Tvarkos aprašo III skyriaus nuostatas nustatytos paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos prie šių paviršinių vandens telkinių:

6.1. dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių, kurių plotas – iki 2 ha;

6.2. kanalų;

6.3. miesto gyvenamojoje teritorijoje esančių paviršinių vandens telkinių ir paviršinių vandens telkinių, kurių paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta patenka į miesto gyvenamąją teritoriją.

7. Paviršiniame vandens telkinyje esančios salos, kurios plotas yra 3 ha ir mažesnis, paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos plotis toks pats kaip nustatytos pagal Tvarkos aprašo III skyriaus nuostatas paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos.

III SKYRIUS PAVIRŠINIO VANDENS TELKINIO PAKRANTĖS APSAUGOS JUOSTOS NUSTATYMAS

8. Nustatant paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostą, šios juostos išorinė riba matuojama nuo GRPK nustatytos paviršinio vandens telkinio arba jo dengiamos teritorijos ribos (kuri prilyginama vietovėje esančiai paviršinio vandens telkinio vandens paviršiaus ribai su sausumos teritorija). Paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos išorinė riba suprantama kaip GRPK nustatytai paviršinio vandens telkinio arba jo dengiamos teritorijos ribai lygiagreči linija, nutolusi nuo paviršinio vandens telkinio nustatytu atstumu į sausumos pusę.

9. Paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos išorinė riba nuo paviršinio vandens telkinio ribos turi būti nutolusi tokiu atstumu (šis atstumas matuojamas horizontalioje plokštumoje):

Paviršinio vandens telkinio kategorija, dydis (ilgis ir (ar) plotas)	Paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos dydis			
	Į kaimo ir miesto gyvenamąsias vietas nepatenkančiose teritorijose	Kaimo gyvenamosiose vietovėse	Miesto gyvenamosiose vietovėse	Prie miesto gyvenamosiose vietovėse esančių upių, kurios patenka į valstybinius ar savivaldybių draustinius, valstybinius parkus, biosferos stebėsenos teritorijas arba yra nutolusios nuo minėtų

				saugomų teritorijų ne daugiau kaip 30 m (toliau – miesto gyvenamojoje vietovėje esanti saugoma teritorija)
9.1. Kuršių marių rytinėje pakrantėje (nuo Klaipėdos valstybinio jūrų uosto pietinės ribos iki Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybės sienos);	100 m	100 m	-	-
		50 m kaimo gyvenamosiose vietovėse, kurios iki 2023 m. sausio 1 d. patvirtintuose savivaldybės lygmens bendruosiuose planuose priskirtos urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms		
9.2. prie 100 km ir ilgesnių upių, prie ežerų, tvenkinių, kurių plotas – 200 ha ir didesnis;	30 m	30 m	10 m	30 m
	upių ruožuose, kuriuose upės plotis – 5 m ir mažesnis, paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta mažinama iki 10 m	upių ruožuose, kuriuose upės plotis – 5 m ir mažesnis, paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta mažinama iki 10 m		upių ruožuose, kuriuose upės plotis 5 m ir mažesnis, paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta mažinama iki 10 m
9.3. prie ilgesnių kaip 10 km, bet trumpesnių kaip 100 km upių, prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas yra 10–200 ha, dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių, kurių plotas – 2 ha ir daugiau, ir prie visų kanalų;	10 m	10 m	10 m	10 m
9.4. prie 10 km ir trumpesnių upių, ežerų ir tvenkinių, kurių plotas – iki	5 m	5 m	5 m	5 m

10 ha, dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių, kurių plotas – iki 2 ha.				
--	--	--	--	--

10. Upės vagoje įrengto tvenkinio paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta nustatoma tokio dydžio kaip per jį tekančios upės, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 9.2–9.4 papunkčiuose. Kai šio tvenkinio paviršinio vandens telkinio pagal jo plotą pakrantės apsaugos juosta turi būti didesnė nei per jį tekančios upės, ji nustatoma atsižvelgiant į tvenkinio plotą vadovaujantis Tvarkos aprašo 9.2–9.4 papunkčiais.

11. Paviršiniame vandens telkinyje esanti sala, kuri yra 3 ha ir mažesnio ploto, priskiriama paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostai.

12. Kai paviršinis vandens telkinys yra nutolęs nuo miesto gyvenamosios vietovės arba nuo miesto gyvenamojoje vietovėje esančios saugomos teritorijos ribos daugiau negu 10 m, šio paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta formuojama iki miesto gyvenamosios vietovės arba miesto gyvenamojoje vietovėje esančios saugomos teritorijos ribos.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [547](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 105-4732 (2002-11-06), i. k. 102301MISAK00000547

Dėl aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 "Dėl Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-98](#), 2007-02-14, Žin., 2007, Nr. 23-892 (2007-02-22), i. k. 107301MISAK000D1-98

Dėl aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 "Dėl Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-577](#), 2012-07-05, Žin., 2012, Nr. 82-4302 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-577

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 "Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" papildymo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-206](#), 2013-03-19, Žin., 2013, Nr. 30-1489 (2013-03-23), i. k. 113301MISAK00D1-206

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 "Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" papildymo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-1127](#), 2018-12-28, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21796

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-320](#), 2019-05-23, paskelbta TAR 2019-05-27, i. k. 2019-08318

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-747](#), 2019-12-16, paskelbta TAR 2019-12-17, i. k. 2019-20302

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, Sprendimas

Nr. [2022-06-23 Nr. AB-17078-3-66-3-00031-2022-8](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-01, i. k. 2022-14282

Nuasmenintas sprendimas 2022-06-23 Nr. AB-17078-3-66-3-00031-2022-8

9.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-293](#), 2022-09-02, paskelbta TAR 2022-09-02, i. k. 2022-18253

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo